

Türkiye - Estonya arasında imza edilen Ticaret ve kliring anlaşmalarının tasdiki hakkında 1/183, Türkiye - Estonya Ticaret ve kliring anlaşmalarına müzeyyel protokolün tasdiki hakkında 1/184 ve Türkiye - Estonya Ticaret ve kliring anlaşmalarına bağlı 29 ağustos 1938 tarihli protokole ilişik (B) listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline mütedair teati olunan mektubların tasdiki hakkında 1/146 sayılı kanun lâyhaları ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları

Türkiye - Estonya arasında imza edilen Ticaret ve kliring anlaşmalarının tasdiki hakkında kanun lâyhaları ve Hariciye encümeni mazbatası (1/183)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/3130

13 - VI - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye - Estonya Hükümetleri arasında 6 haziran 1937 tarihli Ticaret ve kliring anlaşmalarının tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 - VI - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyhaları esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Türkiye ile Estonya arasında 6 haziran 1937 tarihinde imzalanan Ticaret ve kliring anlaşmaları hakkında esbabı mucibe lâyhaları

Türkiye ve Estonya Cümhuriyetleri arasında 6 haziran 1937 tarihinde imzalanan Ticaret ve Kliring anlaşmaları Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek huzuruna takdim kılınmıştır.

Ticaret anlaşması beş maddeden ibaret olup Âkid Taraflar emtiasının, merbut listelerde muharrer kontenjanlar dahilinde diğerinin ülkesine serbestçe idhal edileceğine, tarafeynin diğer taraf ülkesinde meri umumî idhalât rejimine müteallik mevzuattan istifade edeceklerine ve ticarî mübadelelere aid tediyatın aynı tarihle imza edilen Kliring anlaşması hükümlerine göre icra kılınacağına mütedairdir. Anlaşma bir sene müddetle meri olacak, ancak, inkizasından üç ay evvel feshi ihbar olunmadığı takdirde birer sene kendiliğinden temdid olunmuş addolunacaktır.

Kliring anlaşması mucibince, ticarî borçlar lâzımüttekiye meblâğların Türkiyede Türkiye Merkez bankasına ve Estonyada Eesti banka tevdiî suretile tesviye olunacak ve mezkûr bankalar bu paraları İngiliz lirasına tahvilden sonra mukabil banka namına açacakları bir İngiliz lirası hesabının matlûbuna geçireceklerdir. Bundan evvel meri olan 1935 tarihli anlaşmada bu hesabat Fransız frangı ile tutulmakta olup Fransız frangının kıymetini gaybetmesi üzerine bu hesablarm İngiliz lirasına tahvili muvafık görülmüştür. Türk lirası ile Estonya kuronunun İngiliz lirasına tahvilinde tatbik

edilecek usuller hakkında anlaşmaya bazı ahkâm vaz edilmiştir. Matlûbatın tesviyesinde malların F. O. B. kıymeti esas ittihaz olunmuştur.

Kliring anlaşmasile her iki Hükmet idhalâtçılarını kliring usulünü istimale mecbur etmek için lâzımgelen tedbirleri almayı taahhüd eylemiş bulunmaktadırlar.

Âkid memleketlerin birinde açılacak olan panayır ve sergilerde teşhir edilecek diğer memleket meneşeli emtia bedellerinin ciro usulüne tâbi olmadan kliring yolile tesviye edilmesini temin etmek üzere de bir madde konulmuştur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/183

Karar No. 24

24 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiye - Estonya Hükümetleri arasında 6 haziran 1937 tarihinde imzalanan Ticaret ve kliring anlaşmalarının tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 - VI - 1939 tarihli kararile Yüksek Meclisin tasvibine arz olunan kanun lâyihası Encümenimizce tedkik ve müzakere olundu.

İki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin inkişafını istihdaf eden kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile İktisad encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Konya	İstanbul
S. Arıkan	M. Göker	A. Ş. Esmer
Aydın	Elâzığ	Erzurum
Mümtaz Kaynak	F. A. Aykaç	P. Demirhan
İzmir	Kars	Manisa
Habîl Mentеше	M. Akyüz	H. Bayur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye - Estonya Hükümetleri arasında 6 haziran 1937 tarihli Ticaret ve Kliring Anlaşmalarının tasdikına mütedair kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankarada, 6 haziran 1937 tarihinde Türkiye ve Estonya Hükümetleri arasında imza edilen Ticaret ve Kliring Anlaşmaları, 28 haziran 1937 tarihinde meriyete girmek üzere, kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icra-

ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

9 - VI - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	F. Okyar	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	M. Erkmen
Mu. Mü. V.		Ti. V.
A. Çetinkaya		C. Erçin

Türkiye - Estonya Ticaret ve Kliring Anlaşmalarına müzeyyel protokolün tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye encümeni mazbatası (1/184)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/3129

13 - VI - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Estonya arasında 6 haziran 1937 tarihli Ticaret ve Kliring Anlaşmalarına müzeyyel 29 ağustos 1938 tarihli protokolün tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 - VI - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. B. Saydam

Türkiye - Estonya Hükümetleri arasında 6 haziran 1937 tarihli Ticaret ve Kliring Anlaşmalarına müzeyyel 29 ağustos 1938 tarihli protokol hakkında esbabı mucibe lâiyhası

Türkiye Cümhuriyeti ile Estonya Cümhuriyeti arasında, 29 ağustos 1938 tarihinde Ankarada, bir Ticaret protokolü imzalanmıştır.

Bu protokol 6 haziran 1937 tarihli Türkiye - Estonya Ticaret ve Kliring Anlaşmalarının bazı hükümlerini, iki memleket arasındaki ticarî mübadelelerine yeni bir veçhe vermek ve böylece inkişaflarını temin etmek üzere, tadil etmektedir.

Bu tadilât cümlesinden olarak, evvelki anlaşmaya bağlı listeler yerine, yeni ihtiyaçlara uygun A ve B listeleri ikame edilmiştir. Bundan başka ve daha mühim olarak, Türkiye menşeli tütün müstesna olmak üzere her iki Taraf menşeli emtianın hususî takasa mevzu teşkil etmesi kabul edilmiştir. Aynı zamanda Estonya menşeli pamuk ipliklerinin bu protokole bağlı B listesinde mezkûr kontenjanlar haricinde de hususî takas yolile ve Türk menşeli pamuğun ihracına mukabil Türkiyeye idhal olunabilmesi hakkında da iki Taraf arasında mutabakat hâsıl olmuştur.

En esaslı noktaları bunlar olan işbu anlaşma, 6 haziran 1937 tarihli ticaret ve kliring anlaşmalarının bir cüzü mütemmimini teşkil etmekte ve aynı müddet ve fesih şartlarına tâbi bulunmaktadır.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/184

Karar No. 25

24 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiye - Estonya arasında imzalanan 6 haziran 1937 tarihli Ticaret ve Kliring Anlaşmalarına müzeyyel 29 ağustos 1938 tarihli protokolün tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetininin 9 - VI - 1939 tarihli kararile Yüksek Meclisin tasvibine arzo-

lunan kanun lâiyhası encümenimizce tedkik ve müzakere olundu.

İki memleket arasındaki ticarî mübadelelerine yeni ihtiyaçlara uygun bir veçhe veren protokol muvafık görlümüş ve kanun lâiyhası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi ve hile İktisad encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisiğe sunulur.

Hariciye E. Reisi
Erzincan
S. Arıkan

M. M.
Konya
M. Göker

Kâtib
İstanbul
A. Ş. Esmer

Aydın
Mümtaz Kaynak
Erzurum
P. Demirhan

İzmir
Halil Mentеше
Manisa
H. Bayur

Elâzığ
F. Ahmed Aykaç
Kars
M. Akyüz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Estonya arasındaki 6 haziran 1937 tarihli ticaret ve kliring anlaşmalarına müzeyyel 29 ağustos 1938 tarihli protokolün tasdikı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye ile Estonya Hükümetleri arasındaki 6 haziran 1937 tarihli ticaret ve Kliring Anlaşmalarına müzeyyel olarak 29 ağustos 1938 tarihinde Ankarada imzalanan protokol, 1 teşrinievvel 1938 tarihinden itibaren meri olmak üzere kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya

İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

9 - VI - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mu. Mü. V.		Ti. V.
A. Çetinkaya		C. Erçin

Türkiye - Estonya Ticaret ve Kliring Anlaşmasına bağlı 29 ağustos 1938 tarihli protokole ilişik (B) listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline mütedair teati olunan mektubların tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (1/146)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi

müdürlüğü

Sayı: 6/2572

17 - V - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye - Estonya Ticaret ve Kliring Anlaşmasına bağlı 29 ağustos 1938 tarihli protokole ilişik B. listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline dair Tallinde 28 mart 1939 ve 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümetile teati olunan mektubların imzası tarihinden itibaren tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 11 - V - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Adı geçen mektubların, İcra Vekilleri Heyetince muvakkaten meriyete konulduğunu arz ederim.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâyihası

Estonya ile açılan müzakerat neticesinde 6 haziran 1937 tarihli Türkiye - Estonya Ticaret ve kliring anlaşmasına bağlı 29 ağustos 1938 tarihli protokole ilişik B listesinde yazılı türk gümrük tarifesi 72 C. pozisyonuna tahsis edilen 50 tonluk ham deri kontenjanının 73 C. pozisyonuna da teşmili hususunda mutabakat hâsıl olmuş ve keyfiyet Tallin Elçimiz Nuri Batu ile Estonya Hariciye Nazırı arasında nota teati edilerek tahakkuk ettirilmiştir.

İşbu tadilât ile Estonya ile olan ticaretimizin, memleketimizin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde inkişafına ve aynı zamanda kliring hesabı muvazenesinin muhafazası mecburiyeti dolayısıyla de Estonyanın memleketimizden daha fazla mubayaatta bulunmasına imkân verilmiş olacağından işbu tağilâta mütedair bağlı olarak sunulan kanun projesinin kabul ve tasdikini Hükümet Büyük Millet Meclisinin yüksek reylerine arzeder.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/146

Karar No. 19

31 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiye - Estonya ticaret ve kliring anlaşmasına bağlı 29 ağustos 1938 tarihli protokole ilişik (B) listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline dair Tallinde 28 mart 1939 ve 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümetile teati olunan mektubların imzası tarihinden itibaren tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 11 - V - 1939 tarihli kararıle Yüksek Meclisin tasvibine arz edilen kanun lâyihası Encümenimizce tedkik ve müzakere olundu.

İki memleket iktisadiyatının inkişafını istihdaf eden kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile İktisad encümenine tevdi kılmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Konya	İstanbul
S. Arıkan	M. Göker	A. Ş. Esmer
Aydm	Bolu	Diyarbakır
Mümtaz Kaynak	H. C. Çambel	Dr. İ. T. Öngören
Elâzığ	Erzurum	İzmir
F. A. Aykaç	P. Demirhan	Habîl Mentеше
Kars	Manisa	Tekirdađ
M. Akçüz	H. Bayur	Yahya Kemal Beyatlı
Tokad	Diyarbakır	
N. Poroy	Zeki M. Alsan	

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/146

Karar No. 30

12 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiye - Estonya ticaret ve kliring anlaşmasına bağlı 29 ağustos 1938 tarihli protokole ilişik (B) listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline dair Tallinde 28 mart

1939 ve 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümetile teati olunan notaların imzası tarihinden itibaren tasdikı hakkında Hariciye vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 11 - V - 1939

tarihli kararla Yüksek Meclise arz edilen kanun lâyihası Hariciye encümeninde müzakere ve tedkik edildikten sonra encümenimize havale edilmiştir.

Memleketimiz sıgır derileri küçük ve hafif olduğundan ağır köselelik deri ihtiyacımızın mühim kısmı hariçten tedarik edilmektedir.

Şimdiye kadar daha ziyade serbest dövizli memleketlerden getirilen bu nevi derilerin, takas müşkülâtı dolayısıyla son zamanlarda tedarikinde büyük zorluklarla karşılaşmış bulunulmaktadır. Bu nevi deri ihtiyacımızdan bir kısmını kliring yolu ile tedarike imkân veren ve memleketimiz iktisadî menafine çok uygun görülen işbu kanun lâyihası Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiş ve havalesi mucibince

Umumî Heyette müzakere edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmasına karar verilmiştir.

İktisad E. Rs.	M. M.	Kâtib
Giresun	Aydm	İzmir
<i>İ. Sabuncu</i>	<i>N. Topçoğlu</i>	<i>M. Aldemir</i>
Afyon K.	Ankara	Diyarbakır
<i>Berç Türker</i>	<i>A. Ulus</i>	<i>N. Sünkitay</i>
Erzincan	Eskişehir	Gaziantep
<i>S. Başotaç</i>	<i>Emin Sazak</i>	<i>N. Pazarbaşı</i>
Gümüşane	İzmir	Konya
<i>Edib Tör</i>	<i>Benal Arıman</i>	<i>A. H. Dikmen</i>
Kastamonu		Rize
<i>M. Celâl Bayar</i>		<i>H. Cavid</i>
Siird		Zonguldak
<i>N. Bekmen</i>		<i>H. Karabacak</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye - Estonya ticaret ve kliring anlaşmasına bağlı 29 agustos 1938 tarihli protokola ilişik B. listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline dair Tallinde 28 mart 1939 ve 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümeti ile teati olunan mektubların imzası tarihinden itibaren tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 6 haziran 1937 tarihli Türkiye - Estonya ticaret ve kliring Anlaşmasına bağlı 29 agustos 1938 tarihli protokola ilişik B. listesinde yazılı ham deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline mütedair Tallinde 28 mart 1939 ve 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümeti ile teati olunan mektublar imzası tarihinden itibaren merî olmak üzere kabul ve tasdik olmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun ahkâmını tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Sılay</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mu. Mü. V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		<i>C. Erçin</i>

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/146,183,184

Karar No. 38

28 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiye - Estonya Hükümetleri arasında 6 haziran 1937 tarihinde imzalanan ve 28 haziran 1937 tarihinde meriyete giren Ticaret ve Kliring Anlaşmalarının tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 9 haziran 1939 tarihli kararile Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası ve 1 teşrinievvel 1938 tarihinden itibaren meri olmak üzere bu Anlaşmaya müzeyyel 29 ağustos 1938 tarihli protokolün tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 haziran 1939 tarihli kararile Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası ve yine bu 29 ağustos 1938 tarihli protokole bağlı (B) listesinde yazılı ham deri kontenjanları pozisyonlarının tadiline dair Tallinn' de 28 mart 1939, 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümetile imzaları tarihinden itibaren meri olmak üzere teati olunan mektubların tasdikına mütedair Hariciye vekilliğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 11 - V - 1939 tarihli kararile Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhaları Hariciye encümeninde tedkik, müzakere ve aynen kabul edildikten sonra Encümenimize havale edilmiştir.

6 haziran 1937 tarihli asıl Ticaret ve Kliring Anlaşmasile bunun zeyli olan diğer iki protokol aynı mevzua aid olduğundan birleştirilerek müzakere ve tedkik edilmiştir.

Anlaşmaya bağlı kontenjanlar dahilinde tara-

feynin ülkesine serbestçe idhal hakkı veren ve tediyaatın Kliring Anlaşması hükümlerine göre icra kılınmasını kabul eden Anlaşma ile iki zeyil, âkid memleketler arasında ticaretin inkişafına hâdim görüldüğünden tasdik edilmiştir.

Ancak asıl anlaşma ile iki müzeyyel protokol beraber müzakere edildiğinden ayrı ayrı olan üç kanun lâiyhası birleştirilerek bir kanun lâiyhası haline getirilmiştir.

Üç lâiyhanın birinci maddeleri tek bir madde haline getirilmek suretile birinci madde yeniden tanzim edilmiştir.

İkinci ve üçüncü maddeler de aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisad E. Reisi	M M..	Kâtib
Giresun	Aydın	İzmir
İ. Sabuncu	N. Topcoğlu	M. Aldemir
Afyon K.	Afyon K.	Ankara
Berç Türker	Hamza Erkan	A. Ulus
Diyarbakır	Edirne	Erzincan
V. N. Sünkitay	Fuad Balkan	S. Başotaç
Eskişehir	Gümüşane	İçel
Emin Sazak	Edib Tör	Dr. M. Berker
İzmir	Kars	Kastamonu
Benal Arıman	K. Arıklı	M. Celâl Bayar
Konya	Zonguldak	
Kâzım Okay	H. Karabacak	

İKTİSAD ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Türkiye - Estonya Hükümetleri arasında imza edilen 6 haziran 1937 tarihli Ticaret ve Kliring Anlaşmalarile bu Anlaşmaya müzeyyel 29 ağustos 1938 tarihli Protokol ve yine bu Protokole merbut B listesinde yazılı ham deri kontenjan pozisyonlarının tadiline dair mektubların tasdiğine mütedair kanun lâyihası

MADDE 1 — 28 haziran 1937 tarihinden muteber olmak üzere Ankarada 6 haziran 1937 tarihinde Türkiye ve Estonya Hükümetleri arasında imza edilen Ticaret ve Kliring Anlaşmalarile bu Ticaret ve Kliring Anlaşmasma ek olarak hükmü 1 teşrinievvel 1938 tarihinden meri olmak üzere 29 ağustos 1938 tarihinde imzalanan Protokol ve imzaları tarihinden muteber olmak üzere bu Protokole ilişik (B) listesinde yazılı ham

deri kontenjanı pozisyonlarının tadiline mütedair Tallinn de 28 mart 1939 ve 4 nisan 1939 tarihlerinde Estonya Hükümetile teati olunan mektublar kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun ahkâmını tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

TÜRKİYE - ESTONYA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükûmeti, iki memleket arasında ticarî mübadeleleri kolaylaştırmak ve inkişaf ettirmek arzusu ile aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır.

Madde — 1

Melfuf liste I de tadad edilmiş Türk menşeli emtia işbu listede her madde için tahsis edilen kontenjanlar hududu dahilinde Estonyaya idhal edilecektir.

Şurası mukarrerdir ki Estonya; idhalât esnasında Estonyada meri umumî idhalât rejiminden ayrıca müstefid olacaktır.

Madde — 2

Melfuf liste II de tadad edilmiş Estonya menşeli emtia işbu listede her madde için tahsis edilen kontenjanlar hududu dahilinde Türkiyeye idhal edilecektir.

Şurası mukarrerdir ki Estonya; idhalât esnasında Türkiyede meri umumî idhalât rejimi kararnamesinden ayrıca istifade edecektir.

Madde — 3

Karşılıklı ihraç edilecek her iki memleket menşeli emtiaya iki memleketin salâhiyettar makamâtı tarafından melfuf modele göre çift nüsha olarak tanzim edilmiş menşe şahadetnameleri terfik edilecektir. Bu şahadetnamelerin B. nüshai saniiyeri Gümrük giriş büroları tarafından damgalanacak ve kendi vedaat ile idhalâtçının tediyatı icra edeceği müesseseye tevdi edilecektir.

Madde — 4

İşbu itilâfnameye tevfi kan vaki olan ticarî mübadelelere aid tediyat, bu günkü tarihle imza edilen clearing itilâfnamesi ahkâmına göre icra edilecektir.

Madde — 5

İşbu itilâfname 28 haziran 1937 de meriyete girecek ve bir sene muteber olacaktır. Üç ay evvel feshi ihbar olunmadığı takdirde birer senelik müddetle kendiliğinden temdid olunmuş addedilecektir.

Ankarada 6 haziran 1937 de çift nüsha olarak tanzim olunmuştur.

Ş. Saracoğlu

E. Virgo

Liste - I

Estonya tarife numaraları	Emtianın tavsifi	Senelik kontenjan Ton
6,2 a,4	Taze üzüm, portakal	50 Ton
7	Kuru meyve	200 »
8	Zeytin	5
11	Ceviz, fındık, badem ve fıstık	30
21,1,2,3	Tütün	250
27,1a, 2a	Likörler ve sair müskirat	10
28	Şarab	10
33,1	Tuz	3.000
62, 4b,a	Susam	5
117,1,2,4	Zeytin, susam, badem, ceviz, V. S. yağları	10
124,1,2	Palamut	185
124,3	Palamut hulâsası	15
179,1	Pamuk	1.000
181,1	Yün	50

Liste - II

Türk tarifesi numaraları	Emtianın tavsifi	Senelik kontenjan Ton
281	Galalit	25
286	Parke ve kontrplâke tahta	50
324.c.	Sargılık kâğıd	30
328.a.	Yalnız asgarî % 50 mekanik tahta hamuru ihtiva edenler	80
328.b.	Yalnız asgarî % 50 paçavra hamuru ihtiva edenler	40
331	Kurutma kâğıdından maada	5
341	Karton	40
370	Pamuk ipliği	250
418.a.	Yelken bezi, çadır bezi (mevaddı saire ile mahlût olsun olmasın kasarsız)	1,2
451	Çadır imaline ve eşya örtmeye mahsus muşambalar (mamul hale getirilmiş olanlar da dahil).	15
618	Telli telefon makineleri, telli telefon santralleri ve aksesuarı	25
666	İktisad vekâletinden evvelden müsaade istihsali ile	
695.d.		6.000

Menşe şahadetnamesi

Gönderen	Gönderilen
İsmi :	İsmi :
İkametgâh :	İkametgâh :
Sokak :	Sokak :
Emtianın cinsi :	
Ambalâj tarzı :	
Denk adedi :	
Marka No. :	
Siklet	} Gayri safi Kg.
	} Safi Kg.
Fob kıymet :	
Sevk tariki :	

Yukarıda irae olunan emtianın
mesi Türkiye ile Estonya arasında
kıldıldığı tasdik olunur.

menşe ve mevrıdli olduğu ve işbu menşe şahadetna-
tarihinde akdolunan ticarî itilâfnameye tevfiikan ita

Menşe şahadetnamesi

(İkinci nüsha)

Bu nüshanın numarası aslı nüshadaki numaranın aynı olacak ve Gümrük tarafından damgalanıp
doğrudan doğruya Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasına tevdi edilecektir.

Gönderen	Gönderilen
İsmi :	İsmi :
İkametgâh :	İkametgâh :
Sokak :	Sokak :
Emtianın cinsi :	
Ambalâj tarzı :	
Denk adedi :	
Marka No. :	
Siklet	} Gayri safi Kg.
	} Safi Kg.
Fob kıymet :	
Sevk tariki :	

Yukarıda irae olunan emtianın
mesi Türkiye ile Estonya arasında
kıldıldığı tasdik olunur.

menşe ve mevrıdli olduğu ve işbu menşe şahadetna-
tarihinde akdolunan ticarî itilâfnameye tevfiikan ita

TÜRKİYE - ESTONYA CLEARİNG ANLAŞMASI

İki memleket arasında ticarî mübadelâttan mütevellid borçların tesviyesi için Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ve Estonya Cümhuriyeti Hükûmeti atideki hususatta mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

Türkiyeye idhal edilen Estonya menşe ve mevridli emtia mübayaatından mütevellid bilûmum ticarî borçlar, borçlu bulunan meblâğın Türkiye Cümhuriyeti Merkez bankasına tevdiî suretile tesviye olunacaktır.

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası bu suretle tahsil edilen mebalîği İngiliz lirasına tahvilden sonra Eesti pank namına açacağı faizsiz bir «İngiliz lirası» hesabının matlubuna geçirecektir.

Madde — 2

Estonyaya idhal edilen Türkiye menşe ve mevridli emtia mübayaatından mütevellid bilûmum ticarî borçlar borçlu bulunan meblâğın Eesti banka tevdiî suretile tesviye olunacaktır.

Eesti pank bu suretle tahsil edilen mebalîği İngiliz lirasına tahvilden sonra Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına açacağı faizsiz bir «İngiliz lirası» hesabının matlubuna geçirecektir.

Madde — 3

İngiliz liralарının türk lirasına ve türk liralарının ingiliz lirasına tahvili Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasının tediye günü resmî rayiçler esası üzerine ve estonya kronlarının ingiliz liralарına ve ingiliz liralарının estonya kronlarına tahvili tediye günü ingiliz lirasının Tallinn borsasındaki rayici esası üzerine yapılacaktır.

Faturalar türk lirası, estonya kronu veya ingiliz lirasından maada paralarla tanzim edilmiş olduğu takdirde bunların ingiliz lirasına tahvili, tediyeinin alâkadar ihraç müessesesine vaki olduğu gün Londranın malûm olan son rayiçlerine göre yapılacaktır.

Madde — 4

İki banka birinci ve ikinci maddeler mucibince kendilerine yapılan tediye kredi ihbarnamelerini ve keza ticaret Anlaşmasının 3 ncu maddesi mucibince verilmiş olan menşe şahadetnamelerinin damgalanmış B. nüshalarını birbirine günü gününe vereceklerdir.

İşbu şahadetnameler malların FOB kıymetini muhtevi olacak ve bu şahadetnameler üzerine böylece kaydedilmiş olan fiatler bir ve ikinci maddeler mucibince yapılacak olan tediye için esas olarak kabul edilecektir.

Her kredi ihbarnamesi (İngiliz lirası) hesabına ingiliz lirası olarak geçirilen miktarı, alacağı müşir olan parayı ve keza alâkadar satıcıya tediye bulunulmasını müsait kılacak tarih ve menşe kayidlerini irae edecektir.

Madde — 5

Cümhuriyet Merkez bankasının kredi ihbarnamesinin hini ahzinde Eesti pank müşterek ingiliz lirası hesabının mevcut hududu dahilinde ve tediye tarihi sırasını takiben hak sahibine tediye bulunacaktır.

Eesti pankın kredi ihbarnamesinin hini ahzinde Cümhuriyet Merkez bankası müşterek (İngiliz lirası) hesabının mevcudu dahilinde ve tediye tarihi sırasını takiben hak sahibine tediye bulunacaktır.

Madde — 6

Âkid memleketlerden biri menşeli olup diğer memleketin panayır ve sergilerinde teşhir edilmiş ve satılmış olan mahsulât bedeli tediye tarihi sırasına tâbi tutulmadan clearing yolu ile tesviye olunacaktır; şu kadar ki, bu panayır ve sergilerin açılacağı memleket nizamâtı bu mevaddın idhaline ve satışına müsaade etmiş ola.

Madde — 7

Her Hükûmet, idhalâtçıları işbu Anlaşmada izah edilen clearing usulünü istimale mecbur etmek için kendisine teveccüh eden tedabiri lâzimemi ittihaz edecektir.

Madde — 8

13 mart 1935 tarihli clearing Anlaşması ahkâmı mucibince fransız frangı olarak tutulan clearing hesabları işbu Anlaşmanın mevki meriyete girdiğinde tesbit edilecek ve iki bankadan biri lehine tezahür edecek kredi bakiyesi işbu Anlaşmanın meriyete girdiği gün fransız frangının ingiliz lirasına nisbetle Londradaki rayici mucibince ingiliz lirasına tahvil olunacaktır.

Madde — 9

İşbu Anlaşma feshedildiği takdirde iki Âkid Taraf münakid düyunun tasfiyesi zmnında Anlaşmanın hükümden düştüğü zamana kadar tediya kabule devam edeceklerdir.

Yeniden emtia idhalâtından mütevellid tediya gelince, ancak kredi hesabında matlubu olan Taraf bakiye matlubunun tamamen tasfiyesine değin işbu tediya kabul edebilecektir.

Madde — 10

İşbu Clearing anlaşması Türkiye ile Estonya arasında bu gün imza edilen Ticaret anlaşmasının cüzü mütemmimini teşkil etmektedir.

Anlaşma Ticaret anlaşması ile beraber meriyete girecek ve aynı müddet için muteber olacaktır.

Ankarada, 6 haziran 1937 de iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Ş. Saracoğlu

E. Virgo

PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile Estonya Cümhuriyeti Hükûmeti, ticarî mübadelelerine yeni bir inkişaf vermek arzusu ile mütehassis olarak, 6 haziran 1937 tarihli ticaret Anlaşmasını tadil etmeği kararlaştırmışlar ve aşağıdaki ahkâm hususunda mutabık kalmışlardır.

1 — Bu protokola merbut A ve B listeleri 6 haziran 1937 tarihli Türkiye - Estonya ticaret Anlaşmasına bağlı olan 1 ve 2 numaralı listeler yerine kaim olacaktır.

2 — Bu protokola merbut A ve B listelerinde zikredilmeyen emtianın idhaline veya mezkûr listelerde tesbit edilmiş olan kontenjanların arttırılmasına mütedair talepleri her iki Hükûmet en büyük bir hayırhahlıkla tedkik etmeği taahhüd ederler.

3 — Tütünden maada Türk menşeli mahsulât kontenjanların müsaadesi nisbetinde Estonya menşeli mahsulât ile hususî takas muamelâtına mevzu teşkil edebilecektir.

Bu maddede mevzuubahs olan hususî takas muamelâtı her iki memlekette meri olan usullere ve mezkûr memleketlerin salâhiyetdar makamatının tasvibine tâbi olacaktır.

Bu protokolün meri bulunduğu esnada başlanmış olup meriyetten çıktığı tarihte neticelenmemiş bulunan hususî takas muameleleri, bu protokol ahkâmına tevfikân ve protokolün inkızası tarihinden itibaren altı ay zarfında tasfiye edilirler.

4 — Estonya menşeli pamuk iplikleri bu protokola bağlı B listesinde mezkûr kontenjanlar haricinde ancak hususî takas yolu ile ve Türk menşeli pamuğun ihracına mukabil Türkiyeye idhal olunabilecektir.

İşbu protokol 1 teşrinievvel 1938 tarihinde meriyete girecek ve 6 haziran 1937 tarihli ticaret ve kliring Anlaşmasının bir cüzü mütemminini teşkil edecektir.

Aynı müddet için muteber olacak ve mezkûr Anlaşmanın tâbi olduğu aynı şartlar dairesinde fesholunabilecektir.

Ankarada 29 ağustos 1938 tarihinde fransızca iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Esad Atuner

R. Mickwitz

Liste(A)

Estonya tarifesi pozisyon No.	Emtianın tavsifi	Senelik kontenjan Ton
6, 2 a, 4	Taze üzüm, portakal	50
7	Kuru meyve	300
8	Zeytin	5
11	Ceviz, fındık, badem ve fıstık	50
15, 4	Defne yaprağı	5
21, 1. 2. 3.	Tütün	350
27, 1 a, 2 a, 28	Likör ve diğer ispirotolu içkiler, şarap	10
33. 1, 2	Tuz	3.000
50	Tabii sünger	1
52, 1	Balmumu	5
62, 4 b a	Susam	10
87, 1	Kitre	10
116	Afyon (Salâhiyetdar vekâletinin iznine bağlıdır)	0,200
117, 1, 2, 4	Zeytin, susam, badem ve ceviz yağları ve saire	10
124, 1. 2	Palamut	185
124, 3	Valeks	15
179, 1	Pamuk	1.000
179, 3 a	Kenevir	100
179, 1 ve 182, 1	Pamuk ucu ve artığı	100
181, 1	Yün	50
203	Yün halı	1

Liste (B)

Türk tarife No.	Emtianın tavsifi	Senelik kontenjan Ton
66 A	Hayvanî zamk	10
72 C	İşlenmemiş deri	50
106 B C	Saf yünlü mensucat	5
281	Galalit ve benzerleri	25
284 [*]	Kereste (İktisad vekâletinin müsaadesine bağlıdır).	Tahdid edilme- miştir.
285 ve 286	Kontreplâk, parke plâkajı için tahta yaprak ve tahta bağlar.	100
323 C [*]	Sellüloz (İktisad vekâletinin müsaadesine bağlıdır).	Tahdid edilme- miştir.
324 A G	Ambalâj kâğıdı	60
328 A B	Adi ve ince matbaa kâğıdı (İktisad vekâletinin iznine bağlıdır).	Tahdid edilme- miştir.
ex 328 B	Kesilmemiş yazı kâğıdı	100
ex 331	Filtre kâğıdı	5
341	Karton	40
366, 367 ve 370	Pamuk ipliği	55
377, 378 ve 379	Pamuklu mensucat	75
418 A	Yelkên bezi, beyaz olmayan çadırbezi (Diğer madedlerle mahlût veya gayri mahlût)	2
451	Çadır imaline, emtia örtmeğe yarar muşamba (mamul olanlar dahil)	30
469 [*]	Çimento (İktisad vekâletinin iznine bağlıdır).	Tahdid edilme- miştir.
497	Adi pencere camı	300
569 H	Aleminyumdan veya halitalarından mamul eşyalar	10
618	Telefon âletleri (telli) telefon santralleri ve teferrüatı	25
619	(Radyo) Telsiz telgraf âletleri	2
ex 666 [*]	Buz makineleri ve figorifikler (İktisad vekâletinin iznine bağlıdır).	Tahdid edilme- miştir.
695 D		6 000
782	Kasein (Caséine)	5

[*] Bu müesseseler G. İ. R. kararnameşi ahkâmına tevfikân bu pozisyona dahil emtianın idhali serbest bulunduğu müddetçe talep edilmeyecektir.

N. B. Türkiye Gümrük tarifesiinin 328 A ve B pozisyonlarına dahil âdi matbaa ve ince kâğıtlar için sipariş verilmeden evvel İktisad vekâletinin müsaadesi alınacaktır.

Tallinn, 28 mart 1939

Bay Nazır,

Hariciye nezaretinin 15 teşrinisani 1938 tarih ve 719 sayılı Notasma atfen Hükûmetimin, Ankara-da 29 ağustos 1938 tarihinde Türkiye ile Estonya arasında imza edilen Ticaret Protokolüne bağlı B. listesinde yazılı Türk Gümrük tarifesi 72 C. pozisyonuna tahsis olunan 50 ton ham deri kontenjanının 73 C. pozisyonuna da teşmil edilmesine muvafakat eylediğini Ekselânsların itilâna vaz ile şeref kazanırım.

Yukarıda mezkûr Protokolün bir cüzi mütemmimini teşkil edecek olan işbu mektub muhteviyatına Hükûmetinizin muvafakat ettiğini bana teyid etmenizi Ekselânslardan rica ederim.

Derin saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Nazır.

Ekselâns Bay Karl Selter
Hariciye Nazırı
Tallinn

Tallinde Türkiye Elçisi
Nuri Batu

Tallinn, 4 nisan 1939

Bay Elçi,

28 mart 1939 tarihinde Ekselânsları muhteviyatı aşağıda yazılı notayı göndermek lûtfunda bulundular:

Hariciye Nezaretinin 15 teşrinisani 1938 tarih ve 719 sayılı notasma atfen Hükûmetimin Ankara-da 29 ağustos 1938 tarihinde Türkiye ile Estonya arasında imza edilen ticaret protokolüne bağlı B listesinde yazılı Türk gümrük tarifesi 72 C. pozisyonuna tahsis olunan 50 ton ham deri kontenjanının 73 C. pozisyonuna da teşmil edilmesine, muvafakat eylediğini Ekselânslarının itilâna vaz ile şeref kazanırım.

Yukarıda mezkûr protokolün bir cüzü mütemmimini teşkil edecek olan işbu mektub muhteviyatına Hükûmetinizin muvafakat ettiğini bana teyid etmenizi Ekselânslardan rica ederim.

Derin saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Nazır.

Bu notayı aldığımı Ekselânslarına teyid ile muhteviyatına Hükûmetimin muvafakat ettiğini beyan eylerim.

Derin saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Elçi.

Ekselâns Bay Nuri Batur
Türkiye Elçisi
Tallinn

Estonya Hariciye Nazırı V.

